

Date: 19th December-2024

**INCLUSIVE TA'LIM TIZIMI: IMKONIYATI CHEKLANGAN BOLALAR
UCHUN YANGI IMKONIYATLAR**

Majidova Feruza Maxmudovna
Osiyo xalqaro universiteti o'qituvchisi

Annotatsiya: Mazkur maqolada inclusive ta'lim tizimining imkoniyati cheklangan bolalar uchun ta'lim olishdagi yangi imkoniyatlarini yaratishda tutgan o'rni, uning samaradorligi va ta'lim jarayonida yuzaga keladigan muammolar tahlil qilinadi. Inclusive ta'limning asosiy tamoyillari, unga asoslangan ta'lim metodikalari, imkoniyati cheklangan bolalar uchun maxsus ta'lim resurslari va pedagogik yondoshuvlar ko'rib chiqiladi. Maqolada shuningdek, inclusive ta'lim tizimining o'quvchilarning ijtimoiy integratsiyasi va shaxsiy rivojlanishiga qanday hissa qo'shishi haqida so'z yuritiladi. Ushbu maqolada inclusive ta'lim tizimining barcha o'quvchilarga teng imkoniyatlar yaratishda qanday samarali bo'lishi mumkinligi haqida amaliy tavsiyalar beriladi.

Kalit so'zlar: inclusive ta'lim, imkoniyati cheklangan bolalar, inklyuziv ta'lim tizimi, ta'lim metodikalari, pedagogika, ta'lim tizimi, ijtimoiy integratsiya, maxsus ta'lim resurslari, teng imkoniyatlar.

Kirish

Inclusive ta'lim tizimi, ya'ni inklyuziv ta'lim, imkoniyati cheklangan bolalarga o'zlarining ehtiyojlari va qobiliyatlari doirasida ta'lim olish imkonini beruvchi tizimdir. Bu ta'lim tizimi har bir bola uchun teng imkoniyatlarni taqdim etishni maqsad qiladi, shuningdek, barcha bolalar o'rtasida ijtimoiy adolat va hamjihatlikni rivojlantirishga yordam beradi. Inkluziv ta'lim tizimining asosiy vazifasi – ta'limni barcha o'quvchilarga, shu jumladan, imkoniyati cheklangan bolalarga ham moslashtirishdir. Ularning o'qishga bo'lgan motivatsiyasini oshirish, shuningdek, jamiyatda faol ishtirok etishga yordam berish inklyuziv ta'limning asosiy maqsadi hisoblanadi. Maqolada imkoniyati cheklangan bolalar uchun inklyuziv ta'lim tizimining ta'siri va imkoniyatlari, shuningdek, bu tizimni samarali tashkil etish uchun talab etiladigan pedagogik yondashuvlar va amaliy yechimlar tahlil qilinadi.

Asosiy qism

1. Inclusive ta'lim tizimining tamoyillari

Inclusive ta'lim tizimi o'zida bir qancha muhim tamoyillarni mujassam etadi. Bu tamoyillar, birinchi navbatda, barcha bolalarning teng ta'lim olish huquqini tan olishga asoslanadi. Ta'lim tizimida imkoniyati cheklangan bolalar, alohida ehtiyojlari bo'lgan bolalar, shuningdek, boshqa barcha o'quvchilar uchun bir xil imkoniyatlar yaratilishi kerak. Bu tizimda bola o'z qobiliyatlari va ehtiyojlariga qarab maxsus metod va yondoshuvlar orqali ta'lim olish imkoniyatiga ega bo'ladi. Inclusive ta'lim tizimining ikkinchi tamoyili – o'quvchilarning ijtimoiy integratsiyasi. Bu tamoyil, o'quvchilarni birgalikda o'qish va o'rganishga, jamiyatda teng va hurmatga loyiq

Date: 19th December-2024

fuqarolar sifatida o'sib rivojlanishga o'rgatishdan iborat. Bu orqali barcha bolalar, jumladan, imkoniyati cheklangan bolalar, jamiyatda o'z o'rnini topish va boshqalar bilan teng muomala qilishni o'rganadilar. Uchinchi, inklyuziv ta'lim tizimi o'quvchilarning individual ehtiyojlarini inobatga olishni nazarda tutadi. Bu tamoyilga ko'ra, har bir bola o'ziga mos ta'lim muhitida va o'z qobiliyatlariga mos ravishda ta'lim olish imkoniga ega bo'lishi kerak. Maxsus dasturlar va metodikalarning qo'llanilishi, o'quvchilarni individual ravishda o'rgatish imkoniyatini yaratadi.

2. Imkoniyati cheklangan bolalarga ta'lim berishdagi maxsus metodlar va yondashuvlar

Imkoniyati cheklangan bolalar uchun inklyuziv ta'lim tizimida maxsus pedagogik yondashuvlar va metodlar qo'llaniladi. Ushbu bolalar uchun ta'lim dasturlari ularning ehtiyojlariga moslashtirilgan bo'lishi zarur. Masalan, bolalar uchun qo'llaniladigan ta'lim metodikalari, didaktik materiallar va o'quv resurslari turlicha bo'lishi mumkin. Bularning barchasi imkoniyati cheklangan bolalarning rivojlanishiga mos ravishda tanlanadi. Inkluziv ta'limda o'qituvchilar o'quvchilarning maxsus ehtiyojlarini e'tiborga olishlari kerak. Shunday qilib, o'qituvchilar har bir bola uchun o'zining individual ehtiyojlariga mos pedagogik yondashuvni tanlashlari kerak. Misol uchun, diqqatni jamlashda qiyinchiliklarga duch kelayotgan bolalar uchun dars jarayonida ko'proq vizual va amaliy metodlar qo'llaniladi. Boshqa bolalar uchun esa auditoriya bilan ishlash, guruhli ishlar va interfaol metodlar samarali bo'lishi mumkin.

3. Inclusive ta'lim tizimining samaradorligini oshirish uchun zarur resurslar

Inclusive ta'lim tizimining samarali ishlashi uchun zarur bo'lgan resurslar, jumladan, maxsus ta'lim materiallari, uskunalari va metodologiyalar hamda o'qituvchilarning maxsus tayyorgarligi mavjud. Ta'lim muassasalari imkoniyati cheklangan bolalar uchun zarur bo'lgan ta'lim resurslariga ega bo'lishi kerak. Bular orasida, masalan, brajlardagi kitoblar, audiokitoblar, maxsus kompyuter dasturlari, texnologik vositalar va shunga o'xshash vositalar mavjud. Shuningdek, o'qituvchilarni inklyuziv ta'limni samarali amalga oshirish uchun tayyorlash ham juda muhimdir. O'qituvchilarning maxsus pedagogik bilimlarga ega bo'lishi, ularning imkoniyati cheklangan bolalar bilan ishlashda muvaffaqiyatga erishishlari uchun zarurdir. Bu uchun pedagogik treninglar, seminarlar va kurslar o'tkazilishi, o'qituvchilarni zamonaviy pedagogik metodlar bilan tanishtirish muhim ahamiyatga ega.

4. Imkoniyati cheklangan bolalar uchun inklyuziv ta'lim tizimining jamiyatga ta'siri

Imkoniyati cheklangan bolalar uchun inklyuziv ta'lim tizimi jamiyatda ijtimoiy tenglik va adolatni ta'minlashda muhim ahamiyat kasb etadi. Bu tizimning asosiy maqsadi, imkoniyati cheklangan bolalarning jamiyatga integratsiyasini osonlashtirish, ularni boshqa bolalar bilan teng imkoniyatlar asosida rivojlantirishdir. Shunday qilib, inklyuziv ta'lim tizimi jamiyatda barcha fuqarolarni teng hisoblash, ularning

Date: 19th December-2024

huquqlarini hurmat qilish va barcha o'quvchilarga teng imkoniyatlar yaratishni ta'minlashga xizmat qiladi. Imkoniyati cheklangan bolalar uchun inklyuziv ta'lim tizimining samarali tashkil etilishi, ularning o'z qobiliyatlarini namoyish etishlariga, jamiyatda faol ishtirok etishlariga yordam beradi.

5. Muammolar va ularni bartaraf etish yo'llari

Inclusive ta'lim tizimini tashkil etishda bir qator muammolar mavjud. Bu muammolar orasida ta'lim muassasalarida zarur resurslarning yetishmasligi, o'qituvchilarning maxsus ta'lim olishdagi tajribasining pastligi va ota-onalar hamda jamiyatning inklyuziv ta'limga nisbatan tushunchasining yetishmasligi kabi masalalar mavjud. Ushbu muammolarni bartaraf etish uchun, ta'lim tizimida hamkorlikni kuchaytirish, ota-onalar va jamiyatni inklyuziv ta'limni qo'llab-quvvatlashga jalb etish zarur. Bundan tashqari, ta'lim muassasalariga maxsus ta'lim materiallari va uskunalarini taqdim etish, o'qituvchilarni inklyuziv ta'limga tayyorlash uchun maxsus kurslar tashkil etish kerak.

Xulosa

Inclusive ta'lim tizimi imkoniyati cheklangan bolalar uchun yangi imkoniyatlar yaratishda muhim ahamiyatga ega. Bu tizimning asosiy maqsadi – barcha bolalarga teng imkoniyatlar yaratish, ularning rivojlanishini qo'llab-quvvatlash va jamiyatda faol ishtirok etishga yordam berishdir. Shunday qilib, inklyuziv ta'lim tizimi nafaqat imkoniyati cheklangan bolalarning rivojlanishini ta'minlash, balki jamiyatda tenglik va adolatni o'rnatishda ham samarali vosita hisoblanadi. U ta'lim tizimining samarali ishlashi uchun maxsus pedagogik yondashuvlar, resurslar va o'qituvchilarning tayyorgarligi muhim ahamiyatga ega.

ADABIYOTLAR:

1. Dinara, A. (2024). O'SMIRLARNING RIVOJLANISHIGA SALBIY TA'SIR KO'RSATUVCHI IJTIMOYIY VA PSIXOLOGIK OMILLAR VA ULARNI BARTARAF ETISH. PEDAGOGIK TADQIQOTLAR JURNALI, 2(1), 165-170.
2. Kamilovna, R. N. (2021). Coaching approach at a mathematics lesson in grade 3 in the educational structure "equal partner". *Asian Journal of Multidimensional Research (AJMR)*, 10(1), 228-234.
3. Rajabova, N., & Fayziyeva, D. (2021). FOLKLORISM IN THE WORKS OF DILSHOD RAJAB. In *АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ СОВРЕМЕННОЙ НАУКИ И ОБРАЗОВАНИЯ* (pp. 212-214).
4. Rajabova, N. (2023). BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINF O'QITUVCHILARINING TADQIQOTCHILIK KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISH. *ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz)*, 27(27).
5. Rajabova, N. (2022). BO „LAJAK BOSHLANG „ICH SINF O „QITUVCHILARINING TADQIQOTCHILIK FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISHGA TA“ SIR ETUVCHI OMILLAR. *ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz)*, 19(19).
6. Komilovna, R. N. (2021). Methods and Tools of Educational Technologies in the Formation of the Concept of Figure Face in Students. *European Scholar Journal*, 2(4), 80-84.

Date: 19th December-2024

7. Komilovna, R. N. (2021). Methods and Tools of Educational Technologies in the Formation of the Concept of Figure Face in Students. *European Scholar Journal*, 2(4), 80-84.
8. [Pedagogical Conditions for Improving Research Activity in Future Primary School Teachers](#) KN Radzabova - International Journal of Human Computing Studies, 2021
9. RAJABOVA, N. BOSHLANG'ICH SINIF MATEMATIKA DARSLIKLARIDAGI MISOLLAR YECHISH JARAYONIDA O'QUVCHILAR TOMONIDAN YO'L QO'YILADIGAN AYRIM XATOLAR VA ULARNI BARTARAF ETISH. *EDAGOGIK AHORAT*, 54.
10. RAJABOVA, N. BOSHLANG'ICH SINIF MATEMATIKA DARSLIKLARIDAGI MISOLLAR YECHISH JARAYONIDA O'QUVCHILAR TOMONIDAN YO'L QO'YILADIGAN AYRIM XATOLAR VA ULARNI BARTARAF ETISH. *EDAGOGIK AHORAT*, 54.
11. Rasulova, N., Mukhamedova, N., Djalilova, G., Kariyeva, M., Rajabova, N., & Yarova, S. (2023). Structural elements of didactic skills of educators in the educational process: theoretical and methodological approaches and principles. In *BIO Web of Conferences* (Vol. 65, p. 10008). EDP Sciences.
12. Nodirabegim, R. (2024). BOSHLANG 'ICH TA'LIMDA MATEMATIKA DARSLARINI TASHKIL ETISHNING YONDASHUVI. *ZAMONAVIY TA'LIM TIZIMINI RIVOJLANTIRISH VA UNGA QARATILGAN KREATIV G'OYALAR, TAKLIFLAR VA YECHIMLAR*, 7(73), 182-184.
13. Akmalovna, N. P., & Komilovna, R. N. (2023). BOSHLANG'ICH SINIF DARSLARINI TASHKIL QILISHDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARNING AHAMIYATI. *O'ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIY TADQIQOTLAR JURNALI*, 2(25), 95-97.
14. Komilovna, R. N. (2023). BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINIF O'QITUVCHILARI TADQIQOTCHILIK FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISH MODEL. *JOURNAL OF INNOVATIONS IN SCIENTIFIC AND EDUCATIONAL RESEARCH*, 6(6), 283-288.
15. Akmalovna, N. P., & Komilovna, R. N. (2023). INTERAKTIV YONDASHUV ASOSIDA BOSHLANG'ICH TA'LIMDA ALOQADORLIKNI TAKOMILLASHTIRISH METODIKASI. *Научный Фокус*, 1(3), 261-263.
16. Komilovna, R. N. (2023). ONA TILI VA SAVODXONLIK DARSLARIDA O'QUVCHILARNING LINGVISTIK QOBILYATLARINI RIVOJLANTIRISH. *Scientific Impulse*, 1(10), 1423-1426.
17. Komilovna, R. N. (2023). FACTORS THAT IMPROVE RESEARCH ACTIVITY OF FUTURE PRIMARY CLASS TEACHERS. *JOURNAL OF EDUCATION, ETHICS AND VALUE*, 2(5), 78-82.
18. Rajabova, N., & Ochilov, I. (2023, March). SOME ISSUES ON THE ASSESSMENT OF THE VALUE OF PROVISIONS AND CONTINGENT LIABILITIES. In *Proceedings of International Conference on Scientific Research in Natural and Social Sciences* (Vol. 2, No. 4, pp. 29-33).
19. Rajabova, N. (2023). БЎЛАЖАК БОШЛАНҒИЧ SINIF ЎҚИТУВЧИЛАРИНИНГ ТАДҚИҚОТЧИЛИК КЎНИКМАЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ИЖТИМОЙ ЗАРУРАТ СИФАТИДА. *ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz)*, 28(28).

Date: 19th December-2024

20. Rajabova, N. (2023). BO 'LAJAK BOSHLANG 'ICH SINFI O 'QITUVCHILARI TADQIQOTCHILIK KO 'NIKMALARINI TAKOMILLASHTIRISH MODELI. *ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz)*, 27(27).
21. Rajabova Nodirabegim, K. (2022). Stimulating Research Activities in Improving the Research Skills of Future Primary School Teachers. *International Journal of Trend in Scientific Research and Development*, 16-18.
22. Rajabova, N. K. Pedagogical Conditions for Improving the Research Activities of Future Primary School Teachers.
23. Rajabova, N., & Rajabova, L. Boshlangich sinfi oqish darsliklarida istiqloq davri bolalar she'riyati ifodasi. *Образование*, 20(21), 22.
24. Икромова, С. А. (2024). ЭТАПЫ РАЗВИТИЯ ПСИХОЛОГИИ В ЖИЗНИ ЧЕЛОВЕКА. Introduction of new innovative technologies in education of pedagogy and psychology, 1(3), 26-31.
25. Ikromova, S. A. (2024). INTELLEKT VA IQBOL: KOGNITIV PSIXOLOGIYA. Problems and solutions at the stage of innovative development of science, education and technology, 1(2), 99-104.
26. Икромова, С. А. (2024). ОСНОВНЫЕ ОБЩИЕ ПОНЯТИЯ И ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ПСИХОЛОГИИ. Introduction of new innovative technologies in education of pedagogy and psychology, 1(3), 20-25.
27. Икромова, С. А. (2024). ПСИХОЛОГИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ МОЛОДЕЖИ И ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ КРИЗИСЫ. New modern researchers: modern proposals and solutions, 1(2), 29-35.
28. Икромова, С. А. (2024). ПОЗНАВАТЕЛЬНЫЕ ПРОЦЕССЫ И ПАМЯТЬ ЧЕЛОВЕКА. Introduction of new innovative technologies in education of pedagogy and psychology, 1(3), 59-65.
29. Ikromova, S. A. (2024). PSIXOLOGIK SALOMATLIK VA UNING JAMIYATDAGI ROLI. Problems and solutions at the stage of innovative development of science, education and technology, 1(2), 93-98.
30. Икромова, С. А. (2024). КОНСУЛЬТИРОВАНИЕ И ТЕРАПИЯ ЛЮДЕЙ В СОЦИАЛЬНОЙ СРЕДЕ. New modern researchers: modern proposals and solutions, 1(2), 8-14.
31. Икромова, С. А. (2024). ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ПСИХОЛОГА. New modern researchers: modern proposals and solutions, 1(2), 63-68.
32. Икромова, С. А. (2024). ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ И ИХ РЕШЕНИЯ. Introduction of new innovative technologies in education of pedagogy and psychology, 1(3), 46-52.
33. Ikromova, S. A. (2024). PSIXOLOGIK YORDAMNING ASOSIY USULLARI: MASLAHATLASHUV VA TERAPIYA. Problems and solutions at the stage of innovative development of science, education and technology, 1(2), 87-92.
34. Ikromova, S. A. (2024). EMOTSIYALAR VA ULARNING PSIXOLOGIK TA'SIRI. Problems and solutions at the stage of innovative development of science, education and technology, 1(2), 105-110.

Date: 19th December-2024

35. Ikromova, S. A. (2024). PSIXOLOGIK MUAMMOLAR VA ULARNING DAVOLASH USULLARI. Problems and solutions at the stage of innovative development of science, education and technology, 1(2), 75-80.
36. Икромова, С. А. (2024). ЭМОЦИИ И ИХ ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ЭФФЕКТЫ. New modern researchers: modern proposals and solutions, 1(2), 49-55.
37. Ikromova, S. A. (2024). SHAHSIYAT PSIXOLOGIYASI VA UNING SHAKLLANISHI. Problems and solutions at the stage of innovative development of science, education and technology, 1(2), 62-67.
38. Икромова, С. А. (2024). ФРЕЙД И ЕГО ВКЛАД В НАУКУ ПСИХОЛОГИЯ. New modern researchers: modern proposals and solutions, 1(2), 43-48.
39. Ikromova, S. A. (2024). KOGNITIV PSIXOLOGIYA: BILISH JARAYONLARI VA XOTIRA. Problems and solutions at the stage of innovative development of science, education and technology, 1(2), 81-86.
40. Икромова, С. А. (2024). ЭМОЦИОНАЛЬНЫЕ ОПЫТЫ ЧЕЛОВЕКА И ПРОЦЕСС НИМИ УПРАВЛЕНИЯ. Introduction of new innovative technologies in education of pedagogy and psychology, 1(3), 14-19.
41. Икромова, С. А. (2024). ПОВЕДЕНИЕ ЧЕЛОВЕКА И ВНУТРЕННЯЯ МОТИВАЦИЯ. Introduction of new innovative technologies in education of pedagogy and psychology, 1(3), 8-13.
42. Икромова, С. А. (2024). ОСНОВЫ ПСИХОЛОГИЧЕСКОГО ЗДОРОВЬЯ. New modern researchers: modern proposals and solutions, 1(2), 22-28.
43. Икромова, С. А. (2024). РАЗЛИЧИЯ В МУЖСКОЙ И ЖЕНСКОЙ ПСИХОЛОГИИ. New modern researchers: modern proposals and solutions, 1(2), 1-7.
44. Ikromova, S. A. (2024). STRESS VA UNING PSIXOLOGIK TA'SIRI. Problems and solutions at the stage of innovative development of science, education and technology, 1(2), 68-74.
45. Икромова, С. А. (2024). ПСИХОЛОГИЯ РАЗВИТИЯ ОТ ДЕТСТВА ДО ВЗРОСЛОСТИ. Introduction of new innovative technologies in education of pedagogy and psychology, 1(3), 1-7.
46. Ikromova, S. A. (2024). PSIXOLOGIK REABILITATSIYA VA MUAMMOLI SHAHSLAR BILAN ISHLASH. Problems and solutions at the stage of innovative development of science, education and technology, 1(2), 111-116.
47. Икромова, С. А. (2024). ГРУППЫ И СОЦИАЛЬНОЕ ВЛИЯНИЕ ЛЮДЕЙ В СОЦИАЛЬНОЙ СРЕДЕ R. Introduction of new innovative technologies in education of pedagogy and psychology, 1(3), 32-38.
48. Икромова, С. А. (2024). ПСИХОЛОГИЧЕСКАЯ РЕАБИЛИТАЦИЯ, ПСИХОЛОГИЧЕСКАЯ ПОДДЕРЖКА И ВОССТАНОВИТЕЛЬНЫЕ ПРОЦЕССЫ. New modern researchers: modern proposals and solutions, 1(2), 56-62.
49. Икромова, С. А. (2024). ПСИХОЛОГИЯ ЛИЧНОСТИ И ВНУТРЕННИЙ МИР ЧЕЛОВЕКА. Introduction of new innovative technologies in education of pedagogy and psychology, 1(3), 53-58.
50. Ikromova, S. A. (2024). TUG'ISH VA OTA-ONA BO'LISHNING PSIXOLOGIK ASOSI. Problems and solutions at the stage of innovative development of science, education and technology, 1(2), 117-122.

Date: 19th December-2024

51. Akbarovna, I. S. (2024). MAKTABGACHA TA'LIMDA Qiyosiy PEDAGOGIKANING AHAMIYATI. WORLD OF SCIENCE, 7(8), 8-13.
52. Akbarovna, I. S. (2024). SPORT O 'YINLARI REJASI ORQALI SOG 'LOM TURMUSH TARZINI SHAKLLANTIRISHNING PSIXOLOGIK OMILLAR. MASTERS, 2(5), 91-97.
53. Akbarovna, I. S. (2024). A HEALTHY FAMILY ENVIRONMENT AS A SOCIAL FACTOR IN PREPARING YOUNG PEOPLE FOR FAMILY LIFE. WORLD OF SCIENCE, 7(5), 529-535.
54. Akbarovna, I. S. (2024). ЗДОРОВАЯ СЕМЕЙНАЯ СРЕДА КАК СОЦИАЛЬНЫЙ ФАКТОР ПОДГОТОВКИ МОЛОДЕЖИ К СЕМЕЙНОЙ ЖИЗНИ. MASTERS, 2(5), 98-104.
55. Ikromova, S. (2024). FORMS AND CONTENT OF PEDAGOGICAL TECHNOLOGY. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 933-939.
56. Akbarovna, I. S. (2024). MASTERING THE BASICS OF PEDAGOGICAL SKILLS. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 882-887.
57. Akbarovna, I. S. (2024). ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ФАКТОРЫ ФОРМИРОВАНИЯ ЗДОРОВОГО ОБРАЗА ЖИЗНИ ЧЕРЕЗ ПЛАН СПОРТИВНЫХ ИГР. WORLD OF SCIENCE, 7(5), 521-528.
58. Akbarovna, I. S. (2024). SPORTCHILAR FAOLIYATINI O'RGANISHNING UMUMIY PSIXOLOGIK USULLARI. WORLD OF SCIENCE, 7(5), 536-543.
59. Akbarovna, I. S. (2024). PROCEDURE FOR CREATING PSYCHOLOGICAL TEST PROGRAMS. PEDAGOG, 7(6), 153-159.
60. Икромова, С. (2024). ФОРМЫ И СОДЕРЖАНИЕ ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ ТЕХНОЛОГИИ. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 925-932.
61. Икромова, С. А. (2024). ОСВОЕНИЕ ОСНОВ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ НАВЫКОВ. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 894-899.
62. Икромова, С. А. (2024). ВАЖНОСТЬ ФОРМИРОВАНИЯ МАТЕМАТИЧЕСКИХ ПОНЯТИЙ. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 906-911.
63. Raximova M.X. (2024). Maktabgacha ta'lim muassasalarida psixologik xizmatni tashkil etishning nazariy asoslari. Zamonaviy ta'lim. 5(90), 32-39
64. Raximova M.X (2024) O'smirlarni ijtimoiy moslashuviga ko'maklashishda psixologik-pedagogikaning o'mi. (615-618)
65. Рахимова, М. (2023). Градостроительство в контексте трансформации. Gospodarka i Innowacje., 36, 131-137.
66. Рахимова, М. Х. ЁШЛАРНИ ДЕСТРУКТИВ ГУРУҲЛАР ТАЪСИРИДАН ҲИМОЯЛАШНИНГ ДОЛЗАРЪ МУАММОЛАРИ. ТОШКЕНТ-2021, 52.

